

Spis treści

Wprowadzenie	1
Historia i miejsce profilaktyki w pediatrii – <i>Bolesław Górnicki</i>	1
Ogólne zasady działań profilaktycznych – <i>Barbara Woynarowska</i>	10
Profilaktyka a promocja zdrowia – <i>Barbara Woynarowska</i>	12

Część pierwsza

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE W OKRESIE PRENATALNYM

Uwagi wstępne – <i>Barbara Woynarowska</i>	19
Opieka przedkoncepcyjna – <i>Tomasz Niemiec</i>	20
Poradnictwo genetyczne – <i>Tadeusz Mazurczak</i>	27
Zapobieganie wadom cewy nerwowej – <i>Ewa Mierzejewska</i>	35

Część druga

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE W DZIECIŃSTWIE I MŁODOŚCI

1. PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA

Profilaktyka nieswoista	45
Karmienie piersią – <i>Krystyna Mikiel-Kostyra</i>	45
Żywienie dzieci i młodzieży – <i>Halina Weker</i>	55
Aktywność fizyczna – <i>Barbara Woynarowska</i>	72
Stwarzanie warunków do psychospołecznego rozwoju dziecka – <i>Grażyna Kmita</i>	83
Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i rodziców – <i>Barbara Woynarowska</i>	94
Profilaktyka swoista i swoisto-nieswoista	103
Szczepienia ochronne – <i>Wiesława Mazurowska-Magdzik</i>	103
Wczesna profilaktyka raka szyjki macicy – <i>Sławomir Majewski</i>	115
Zapobieganie zakażeniom ludzkim wirusem upośledzenia odporności – <i>Małgorzata Szczepańska-Putk</i>	118
Zapobieganie rozwojowi zakażeń wirusem RS w grupach wysokiego ryzyka – <i>zalecenia zespołu ekspertów</i>	125
Zapobieganie krwawieniom z niedoboru witaminy K u noworodków i niemowląt – <i>zalecenia zespołu ekspertów</i>	127
Zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom – <i>Joanna Mazur</i>	129
Zapobieganie zespołowi nagłego zgonu niemowląt – <i>Jacek Grygalewicz</i>	138
Zapobieganie krzywicy – <i>Ewa Pronicka</i>	141
Wczesne zapobieganie osteoporozie – <i>Roman S. Lorenc</i>	144
Profilaktyka krzywicy i osteoporozy – <i>zalecenia konsultanta krajowego w dziedzinie pediatrii i zespołu ekspertów</i>	150

Zapobieganie zaburzeniom spowodowanym niedoborem jodu – <i>Maria Rybakowa</i>	152
Zapobieganie nadwadze i otyłości – <i>Anna Oblacińska</i>	157
Zapobieganie przedwczesnemu rozwojowi miażdżycy – <i>Barbara Woynarowska, Maria Jodkowska</i>	162
Zapobieganie próchnicy zębów i chorobom przyzębia – <i>Barbara Woynarowska</i>	172
Zapobieganie czynnościowym zaburzeniom układu ruchowego narządu żucia – <i>Maria Kleinrok</i>	185
Zapobieganie nadmiernemu nasłonecznieniu – <i>Hanna Wolska</i>	191
Zapobieganie używaniu przez młodzież substancji psychoaktywnych – <i>Barbara Woynarowska</i>	197

2. PROFILAKTYKA DRUGORZĘDOWA

Testy przesiewowe	207
Uwagi wstępne – <i>Barbara Woynarowska</i>	207
Test przesiewowy do wykrywania wrodzonej niedoczynności tarczycy – <i>Mariusz Ołtarzewski</i>	210
Test przesiewowy do wykrywania fenyloketonurii – <i>Mariusz Ołtarzewski</i>	215
Test przesiewowy do wykrywania mukowiscydozy – <i>Mariusz Ołtarzewski</i>	218
Test przesiewowy do wykrywania rozwojowej dysplazji stawów biodrowych – <i>Marek Synder</i>	220
Test przesiewowy do wykrywania niezstąpionego jądra – <i>Czesław Szymkiewicz</i>	228
Test przesiewowy do wykrywania zaburzeń w rozwoju fizycznym – <i>Barbara Woynarowska</i>	230
Testy przesiewowe do wykrywania zaburzeń widzenia – <i>Marek Prost, Barbara Woynarowska</i>	244
Testy przesiewowe do wykrywania zaburzeń słuchu – <i>Małgorzata Mueller-Malesińska</i>	260
Test przesiewowy do wykrywania podwyższonego ciśnienia tętniczego krwi – <i>Barbara Woynarowska, Maria Jodkowska</i>	274

Profilaktyczne badania lekarskie 284

Uwagi wstępne – <i>Barbara Woynarowska</i>	284
Badanie noworodków – <i>Ewa Helwich</i>	285
Badanie niemowląt – <i>Barbara Kowalewska-Kantecka</i>	296
Badanie dzieci w wieku 2 i 4 lat – <i>Anna Oblacińska</i>	304
Badanie dzieci w wieku 6 lat – <i>Maria Pułtorak</i>	309
Badanie uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – <i>Barbara Woynarowska</i>	316

Wykrywanie innych stanów i zaburzeń 324

Narzędzia do badań przesiewowych w wykrywaniu zaburzeń zdrowia psychospołecznego dzieci i młodzieży – <i>Joanna Mazur, Izabela Tabak</i>	324
Wykrywanie objawów krzywdzenia (maltretowania) dziecka – <i>Anna Oblacińska</i>	331

3. PROFILAKTYKA TRZECIORZĘDOWA

Uwagi wstępne – <i>Barbara Woynarowska</i>	341
Wspieranie dzieci przewlekle chorych i ich rodzin – <i>Ewa Góralczyk</i>	343
Wspieranie rodziców dzieci niepełnosprawnych – <i>Marta Barańska</i>	356

Skorowidz	363
------------------	-----